

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus selgitas raudtee kasutustasude määramise põhimõtteid

---

Riigikohus selgitas raudtee kasutustasude määramise põhimõtteid

17. Detsember 2020

Riigikohus tühistas osaliselt Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) otsused, millega määrati raudtee kaubaveo kasutustasud, sest need polnud piisavalt läbipaistavad ja vedajate talumisvõime oli jäetud kontrollimata.

Raudteel kaubaveoga tegelenud AS E.R.S. esitas kaebuse, et raudtee kasutustasude määramise meetodika diskrimineerib kaubavedajaid, eelistades reisijatevedu. Kaebaja väitel sundis riik neid osaliselt ka reisijateveo eest tasuma.

Haldus- ja ringkonnakohus jätsid E.R.S.-i kaebuse rahuldamata, kuid Riigikohtu hinnangul olid kaebaja etteheited osaliselt põhjendatud. Seetõttu tühistas halduskolleegium TTJA otsused osas, millega määrati perioodil 2016/2017 raudtee kasutustasu Euroopa Liidu (EL) sisese kaubaveo põhiteenuse eest. Samas jäeti kaebus rahuldamata Eesti ja Venemaa vahelise kaubaveo vaidluses.

Lisatasu peab arvestama vedajate talumisvõimet

Riigikohus märkis, et lähtudes EL-i direktiivist 2012/34 peab kasutustasu põhinema otseselt rongiliikluse korraldamisega seotud kuludel. Liikmesriigil on siiski lubatud kehtestada lisatasu, mis võib hõlmata kõiki taristu majandamise kulusid ja ka kasumit – kui turusegment seda talub. Seetõttu ei pea reisijate- ja kaubaveo kasutustasud hõlmama üksnes konkreetse veoliigi põhjustatud kulusid.

Samas nõustus Riigikohus kaebajaga, et vaidlusalusel perioodil Eestis kehtinud infrastruktuuri kasutustasude meetodika polnud piisavalt läbipaistev ega võimaldanud eristada rongiliikluse korraldamisega otseselt kaasnevaid kulusid muudest kuludest ja kasumist. Peale selle ei võimaldanud kasutustasude määramise reeglid hinnata, kui kõrget tasu suudavad kaubavedajad taluda. Selline olukord oli EL-i siseste vedude osas direktiiviga vastuolus.

Eesti puhul on oluline veel direktiivis sätestatud erand, mis lubab kehtestada EL-i välistele kaubavedudele kõrgemad kasutustasud, et kõik kulud tagasi teenida, kui kasutatakse erineva rööpmelaiusega raudteed. Eestis on teadupärast kasutusel laiem rööpmevahe kui EL-i peamises raudteevõrgustikus. Sel juhul pole EL-i väliste vedude puhul turutaluvuse hindamine kohustuslik, mistõttu tühistas Riigikohus TTJA otsuse üksnes EL-i sisese kaubaveo põhiteenuse kasutustasu osas.

Kohus selgitas, et TTJA võib teha tühistatud osas uue otsuse ja määrata kasutustasu tagantjärele uuesti. Kui uue otsuse alusel kehtestatud tasu peaks osutama väiksemaks, siis võib kaubavedajatel tekkida enammakstud summa ulatuses alusetu rikastumise nõue AS-i Eesti Raudtee vastu, kellele kasutustasud laekusid.

Kohtuotsusega on võimalik tutvudasiin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
55 637 043

Image not found

file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/pictures/Riigikohus%20100.png

---

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-selgitas-raudtee-kasutustasude-maaramise-pohimotteid>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-16-2653/64>